

Terugkeren naar de Heemkunde-site kan via de *Terugknop*.
U vindt de *terugknop* bovenin uw scherm, meestal uiterst linksboven.

Adres: **Boscheweg 113, Boxtel**

Objectnr. : **BOX-196**
blad: **1**

Gemeente : Boxtel
Plaats + postcode : Boxtel 5282 WV
Straat + nummer : Bosscheweg 113
Naam : Huize Lindenlust
Kad. aanduiding :
Eigenaar :
Aard object : gebouw met erf
Huidige functie : verpleeghuis
Oorspr. functie : vakantiekoloniehuis
Opdrachtgever : Bond van Grote Gezinnen
Architect : J.C. Koot, Amsterdam
Aannemer : Gebr. Van de Laar, Boxtel
Bouwjaar : 1930-1933
Bouwtype : tweelaags gebouw met achtervleugel
Bouwstijl : traditioneel-zakelijk

Objectnr. : BOX-196

Datum invent.: 13-10-04

Staat van onderhoud: goed

Kwalificatie : cat. 1

Bouwgeschiedenis/historie: Terugwijkend ten opzichte van de rooilijn van de Bosscheweg gelegen gebouw, dat aansluit op een ruime voortuin. Het object maakt tezamen met bijbehorende bebouwing deel uit van een instellingsterrein dat zich bevindt aan de westzijde van de Bosscheweg. Behalve door deze weg wordt het terrein omsloten door de Harperhof (zuidzijde) en de Poolsestraat (westzijde).

De Bosscheweg maakt deel uit van de in 1741-1742 aangelegde rechte verbindingsweg tussen 's-Hertogenbosch en Boxtel. In de richting van Boxtel kruist de weg het riviertje de Dommel. Binnen de bebouwde kom sluit de Bosscheweg aan op het middeleeuwse straatprofiel van de Clarissenstraat.

Bosscheweg 113 is tegenwoordig een onderdeel van het woon- en zorgcentrum De Beemden, locatie Lindenlust. Van oorsprong evenwel was het een vakantiekoloniehuis (Sint Antonius), waar 'bleekneusjes' ofwel zwakke kinderen uit het gehele land konden aansterken. Vaak hadden deze aandoeningen zoals astma of bronchitis, maar ook konden ze te mager zijn. Het door nonnen en artsen bediende koloniehuis St.-Antonius bleef tot 1966 als zodanig in gebruik. Hierna werd het een verpleeghuis, nu onderdeel van de zorggroep Elde.

Het koloniehuis ontstond op het landgoed Lindenlust waarvan het bijbehorende huis in 1925 was verbouwd. In 1930-1933 werd het tegenwoordige gebouw c.a.gerealiseerd, naar ontwerp van de Amsterdamse architect J.C. Koot. Hij voerde nr. 113 uit in een traditioneel-zakelijke stijl met van siermetselwerk voorziene bakstenen gevels en roodgedekte pannendaken met brede overstekken. De a-symmetrische voorgevel wordt geaccentueerd door een toren met uurwerk. Bij het gebouw behoort een tweetal vrijstaande (voormalige) woningen die tegelijkertijd tot stand kwamen (nrs. 115 & 117), eveneens naar ontwerp van Koot.

In 1934 werd aan het hoofdgebouw een kapel toegevoegd. In 1949 is het gebouw uitgebreid. Als een gevolg van de functiewijziging vond in 1967 opnieuw een verbouwing plaats, door het architectenbureau F. Schellekens uit Berlicum/'s-Hertogenbosch. In de jaren hierna zijn nog enkele uitbreidingen gerealiseerd.

Beschrijving: Het pand heeft een samengestelde plattegrond met een haaks aansluitende achtervleugel en diverse, deels moderne uitbouwen. De achtervleugel sluit aan de zuidwestzijde aan op het hoofdgebouw. Er zijn twee bouwlagen en op elkaar aansluitende schild- en zadeldaken. De dakschilden zijn breed overstekend en gedekt met rode verbeterde Hollandse pannen. Houten bakgoten. Op het schilddak van de achtervleugel bevinden zich houten dakkapellen met een plat dakje. De gevels zijn gemetseld in bruingele baksteen in ½-steens verband, met verzonken voegen. Trasraamplinten in roodbruine baksteen, eveneens met verzonken voegen. De plinten worden afgesloten door een bakstenen rollaag. Op de voorgevel sluiten enkele verspreid liggende bloembakken aan, in roodbruine baksteen. De gevelopeningen hebben een in authentieke stijl vernieuwde houten invulling. Bruine tegellekdorpels. Aan de bovenzijde van de gevelopeningen een bakstenen rollaag.

De a-symmetrisch ingedeelde voorgevel (oostzijde) wordt bepaald door op elkaar aansluitende blokvormige bouwdelen. Deze bouwdelen springen afwisselend terug en naar voren. Uiterst links een bouwdeel met smalle vensters binnen beide bouwlagen. De vensters zijn gevuld met een 4-ruits raam (benedevensters) of enkelruits raam (bovenvensters) en bovenlichten. Rechts van dit bouwdeel een risalerende smalle toren met een tentdak met leien in Maasdekking. Ter hoogte van de bouwmassa van het pand bevat het torenlichaam een smal venster met 3-ruits raam. Tegen het boven de daklijst uitspringende torendeel bevinden zich ijzeren uurwerken met vergulde wijzers en een dito cijferaanduiding. Het torenlichaam wordt afgesloten door een bakstenen siermetselwerklijst. Rechts van de toren bevat de eerste bouwlaag twee kleine vensters met een enkelruits raampje. Rechts daarvan een venster met 4-ruits raam en enkelruits bovenlicht. Op de tweede bouwlaag sluit een betonnen balkon aan, met een bakstenen borstwering. Het balkon is toegankelijk via een ingang met een enkelruits deur en dito nevenlicht. Boven de ingangspui bevindt zich een bakstenen siermetselwerkstrook. Links van de pui een klein venster als beneden. Het risalerende geveldeel dat op het zojuist beschreven bouwdeel aansluit, bevat de (voormalige) hoofdingang. Deze is bereikbaar via een diepe portiek met een bordes met rode tegelvloer en arduinen lijst. Een houten luifel overhuift de portiek. Aan weerskanten van het bordes bevinden zich bakstenen borstweringen/bloembakken. De ingang bevat een dubbele deur met deurramen met a-symmetrische roedenverdeling. Boven de luifel is het risaliet voorzien van een uit bakstenen siermetselwerk bestaand gevelveld, waarop binnen de tweede bouwlaag een venster aansluit met een forse bakstenen rondboog. Het venster bevat drie enkelruits ramen en een enkelruits rondboogbovenlicht. Het risaliet mondt uit in een topgevel met schuine zijden. In de top hiervan bevindt zich bakstenen siermetselwerk, waarop aan de onderzijde een enkelruits gevelsleuf aansluit. Rechts van het risaliet een smal en terugspringend bouwdeel met uitkragende bakstenen lagen en plat dak. Binnen beide bouwlagen alhier telkens twee kleine vensters met enkelruits raampje. Rechts van dit bouwdeel springt de gevel opnieuw terug. Alhier een zeven vensterassen breed bouwdeel. Links binnen de eerste bouwlaag bevat dit twee vensters met enkelruits raam. Rechts daarvan vier ingangen met een dubbele enkelruits deur en twee enkelruits bovenlichten. De tweede bouwlaag bevat zeven vensters met een dubbel enkelruits draairaam en een 2-ruits bovenlicht. De onderdorpels van deze vensters sluiten aan op een ononderbroken doorlopende kunststenen waterlijst met frijnslag. De geveldammen tussen de vensters zijn voorzien van bakstenen siermetselwerk.

De rechter zijgevel (noordzijde) vormt de kopzijde van het hoofdgebouw. De eerste bouwlaag bevat een ingang met enkelruits deur. Aan weerskanten hiervan een klein venster met enkelruits raampje. De tweede bouwlaag is identiek uitgevoerd als binnen het rechter deel van de voorgevel, en bevat een venster met dubbel enkelruits draairaam en 2-ruits bovenlicht. De linker zijgevel (zuidzijde) vormt uiterst rechts de kopzijde van het hoofdgebouw. Alhier in de eerste bouwlaag twee vensters met een 4-ruits raam en 2-ruits bovenlicht. Tegen de tweede bouwlaag een betonnen balkon met een bakstenen borstwering, en aansluitende balkoningang. Naar het westen toe bevindt zich de haaks op het hoofdgebouw aansluitende achtervleugel, die terugspringt ten opzichte van de zojuist beschreven kopgevel. In de oksel van hoofdgebouw en achtervleugel een uitgebouwd portaal met een aansluitende bakstenen bloembak. De zuidgevel van de achtervleugel heeft binnen beide bouwlagen een reeks vensters.

Op de achterzijde van het gebouw (westzijde) sluiten diverse uitbouwen aan, waarvan enkele uit een recente periode zijn en buiten de bescherming vallen.

Motivering: Tweelaags instellingsgebouw met achtervleugel, schild- en zadeldaken, dat in 1930-1933 is gebouwd door de Amsterdamse architect J.C. Koot en werd uitgevoerd in een traditioneel-zakelijke stijl.

Het instellingsgebouw heeft architectuurhistorische waarde vanwege het bouwtype en de bouwstijl, waarvan het object voor zover uitwendig gezien een vrij gaaf bewaard gebleven voorbeeld is. In zijn opzet en vormgeving is het een goed voorbeeld van het oeuvre van de Amsterdamse architect J.C. Koot.

Het object heeft situeringswaarde als een markant onderdeel van de bebouwing langs het betreffende deel van de Bosscheweg, waar het door zijn a-symmetrisch opgezette bouwmassa met toren en roodgedekte pannendaken een belangrijke blikvanger vormt. Tezamen met enkele

bijbehorende historische panden en door de vrijstaande ligging op een eigen terrein dat deels is ingevuld als een tuin maakt het object deel uit van een waardevol ensemble.

Het object heeft cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een in de periode van het Interbellum gerealiseerd rooms-katholiek instellingsgebouw, dat oorspronkelijk functioneerde als een vakantiekoloniehuis voor kinderen. In zijn opzet weerspiegelt het de ideeën omtrent de uitvoering van een dergelijk gebouw zoals die bestonden in deze periode. Als een vanuit een geestelijke grondslag ontstaan object illustreert het gebouw de religieus-historische ontwikkelingen in de gemeente Boxtel.

Opmerkingen: Inwendig is het gebouw niet bekeken. Volgens mededeling behoort bij het complex nog steeds een kapel. Het gebouw is gelegen op een bijbehorend terrein met tuinvulling en erf. Bij de hoekaansluiting van dit terrein op Poolsestraat en Harperhof bevindt zich een poort met twee bakstenen posten die een dubbel smeedijzeren draaihek omklemmen.

Bronnen:

Bouwgegevens in Gemeentearchief Boxtel: dossiernr. 390-391 A-B

Aker, Th. van den, *Boxtel: kijk nou 'ns!*, Boxtel 2002

Coenen, J., *Baanderheren, boeren en burgers*, Boxtel 2004

